

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

Sisällys

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Tuhoajan nimi	1
1 Johdanto	1
1.1 Lainsäädäntö	1
1.2 Tuhoajan nimi biologia	2
1.3 Leviämisreitit ja invaasion todennäköisyys	2
1.4 Vakiintumisen todennäköisyys ja vaikutukset.....	3
1.5 Erityistä huomioitavaa saarnenjalosoukkotapauksissa	3
2 Leviämisen estäminen	5
2.1 Kasvien hävittäminen	5
2.2 Väliaikainen markkinointikielto	6
3 Jäljitykset ja takaisinvento	6
3.1 Jäljitys taaksepäin	6
3.2 Jäljitys eteenpäin - takaisinvento	6
4 Rajatun alueen muodostaminen.....	6
4.1 Kartoitus, jolla selvitetään rajatun alueen muodostamistarve / Kartoitus rajatun alueen muodostamiseksi (delimiting survey).....	6
4.2 Päätös rajatun alueen muodostamisesta	7
4.3 Tapaukset, joissa rajattua aluetta ei muodosteta	8
5 Toimenpiteet saastuneella alueella	9
6 Toimenpiteet puskurialueella	10
7 Rajatun alueen valvonta	11
8 Tuhoajan laajempi kartoittaminen	11
9 Rajatun alueen lakkauttaminen	11

1 Johdanto

1.1 Lainsäädäntö

[Komission täytäntöönpanoasetus \(EU\) 2024/434, toimenpiteistä tuhoajan *Agrilus planipennis* Fairmaire asettumisen ja leviämisen estämiseksi unionin alueella¹](#)

[Asetus \(EU\) 2016/2031 kasvintuhoajien vastaisista suojatoimenpiteistä²](#)

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

[Komission täytäntöönpanoasetus \(EU\) 2019/2072 asetuksen \(EU\) 2016/2031 täytäntöönpanon yhdenmukaisten edellytysten vahvistamisesta kasvintuhoojien vastaisten suojatoimenpiteiden osalta](#) (vaatimukset tuonnissa ja sisämarkkinoilla)³

1.2 Saarnenjalosoukon biologia

Saarnenjalosoukon (*Agrilus planipennis*) biologia on esitelty esimerkiksi seuraavissa dokumenteissa:

- [Tuhoojakuvaus Ruokaviraston verkkosivuilla](#)⁴
- [EFSan pest survey card](#)⁵
- [EPPOn tuhoojakuvaus](#)⁶
- [EU:n Medisys uutis seuranta -palvelu \(*Agrilus planipennis*\)](#)⁷
- [EPPO PRA](#)⁸

1.3 Leviämisreitit ja invaasion todennäköisyys

Saarnenjalosoukon merkittävimmät leviämisreitit ovat puutavarakauppa, puinen pakkausmateriaali, hake ja saarnen taimet, jotka ovat peräisin maista, jossa saarnenjalosoukkoa esiintyy. Suomeen ei ole tuotu saarnen taimia näistä maista, joten tämä leviämisreitti ei ole merkittävä Suomen kannalta.

Saarnenjalosoukkoa esiintyy Venäjällä Pietarissa ja Moskovonseudulla. Moskovasta se on edelleen levinnyt etelään Ukrainaan ja Kazakstaniin. Tällä hetkellä Venäjän rajanylityspaikat ovat pääosin suljettuja henkilö- ja kaupalliselta liikenteeltä. Nämä olisivat saarnenjalosoukon merkittävimpiä leviämisväyliä Suomeen, jos henkilöliikenne ja puutavaran tuonti käynnistyvät.

Saarnenjalosoukko voi levitä Suomeen myös ukrainalaisen, kazakstanilaisen ja yhdysvaltalaisen puutavaran, kuten sahatavaran ja sekalaisen hakkeen mukana. Vaikka näistä maista peräisin olevan puutavaran tai puisen pakkausmateriaalin mukana ei olisi saarnenjalosoukkoa, voi laji silti matkustaa liikennevälineiden mukana.

FinnPrio-arvion mukaan saarnenjalosoukon asettumisen ja leviämisen todennäköisyys on kohtalainen, mutta tällä hetkellä maahantulon todennäköisyys on pieni. Asettumisen jälkeen saarnenjalosoukko leviää luontaisesti lentämällä ja ihmisen välityksellä sekä paikallisesti että pitkienkin matkojen päähän, mutta Pietarissa luontaista leviämistä ei ole havaittu kylmän ilmaston vuoksi. Esimerkiksi Yhdysvalloissa saarnenjalosoukko on levinnyt polttopuiden mukana. Suomessa leviämistä voi vaikeuttaa se, että saarnia kasvaa suhteellisen harvassa, joten isäntäpuiden löytyminen voi olla hidasta.

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

1.4 Vakiintumisen todennäköisyys ja vaikutukset

Viimeaikaisten tietojen mukaan talven lämpötilat eivät todennäköisesti vaikuta saarnenjalosoukon asettumiseen. Pohjoisimmilla alueilla rajoittavat tekijät ovat kesän lämpösumma ja isäntäkasvien esiintyminen. Lisäksi saarnenjalosoukon arvioitu kahden vuoden elinkierto rajoittaa sen menestymistä. Saarnenjalosoukko on kuitenkin asettunut Pietariin ja leviäminen on tapahtunut ainakin kolme vuotta ennen löydöstä. FinnPrio-arvion mukaan vakiintumisen todennäköisyys on melko suuri ja vaikutukset kohtalaiset. Saarnia esiintyy Suomessa lähinnä puistoissa ja katualueilla, joten tämän vuoksi taloudelliset vaikutukset jäävät alhaisiksi.

Saarnenjalosoukon aiheuttamat vahingot luonnonvaraisille saarnille ja niitä sisältäville ekosysteemeille ovat todennäköisesti hyvin merkittävät. Tuhooja tappaa puita suhteellisen nopeasti ja saarnet ovat olleet entuudestaan huonokuntoisia saarnensurman jäljiltä. Uusilla esiintymisalueilla tuhoojaa on havaittu terveilläkin puilla. Yhdysvalloissa tuhooja on tappanut kymmeniä miljoonia puita ja paikallisesti se on tuhonnut lähes kaikki saarnet riippumatta saarnien tiheydestä ja muista ympäristötekijöistä. Saarni kuolee yhdestä neljään vuoden kuluttua saastumisesta. Suomen saarnilajeista lehtosaarni on erityisen altis saarnenjalosoukolle, mutta tällä saarnilajilla on taloudellista merkitystä vain katu- ja puistopuuna. Sen sijaan tuhooja voi paikallisesti hävittää luonnonvaraisia saarnipopulaatioita, joten vaikutukset ekosysteemille ja metsien sekä puistojen virkistyskäytölle niin kaupungeissa kuin lehtometsissä voivat olla merkittävät.

1.5 Erityistä huomioitavaa saarnenjalosoukko -tapauksissa

Kartoitusmenetelmät ([EFSA story map](#))

- Pydykset kaulattuihin puihin
- Houkutuspuut
- Visuaaliset kartoitukset
- Dekstruktiivinen näytteenotto oksista, puusta tai puutavarasta
- Biologinen torjunta leviämisen estämiseksi
- Hajukoira

Jos käytetään kaulattuja houkutuspuita, niille on tehtävä säännöllisiä tarkastuksia. Houkutuspuut on tuhottava ja tarkastettava ennen seuraavaa saarnenjalosoukon lentokautta. Arvoalueilla vältetään mahdollisuuksien mukaan kulttuurillisesti tai ympäristölle arvokkaiden saarnien tarpeetonta vahingoittamista. Kaulaamiseen voidaan käyttää paikalle tuotavia riittävän suuria saarnen taimia.

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

Hävittämismenetelmät

- Saastuneet tai saastuneeksi epäillyt puut tai puutavara hävitetään polttolaitoksessa.

Resurssit

- Valvonta: Resurssit on kuvattu yleisen valmiussuunnitelman luvussa 2. Saarnenjalosoukkotapauksessa todennäköisesti tarvitsee sekä siirtää tarkastusresursseja alueelta toiselle että hankkia lisäresursseja tarkastuksiin Ruokaviraston toisista yksiköistä ja/tai talon ulkopuolelta.
- Laboratorio: Laboratorion osalta pärjätään todennäköisesti tavanomaisilla resursseilla hyönteisnäytteiden osalta. Tarvittavat puumateriaalin käsittelytilat on esitetty yleisen valmiussuunnitelman luvussa 2.1.

Muuta erityistä saarnenjalosoukkotapauksissa

- Saarnenjalosoukko leviää länteen kohti EU:n aluetta. Intensiivisiä kartoituksia tulee tehdä hätätoimenpidesäädöksen mukaisesti erityisesti EU:n itärajan maissa.
- Valmiussuunnitelma on tehty pääosin siitä näkökulmasta, että tuhoaja löydetään kasvavasta puusta metsästä tai viheralueelta, mutta on sovellettavissa myös muihin tapauksiin.
- Tavoitteet saarnenjalosoukkotapauksessa:
 - Estää saarnenjalosoukon leviäminen eli nopeat toimenpiteet saastuneiden kasvien hävittämiseksi.
 - Toteuttaa valmiussuunnitelman mukaiset toimenpiteet.
- Näytteenotto- ja kartoitussuunnitelmat laaditaan yleisessä valmiussuunnitelmassa esitetyn työnjaon mukaisesti EFSA:n Pest survey cardia hyödyntäen.
- Hävittämisessä ja kartoituksissa kaadetaan suuri joukko puita, joiden tutkiminen paikan päällä, haketus ja kuljetus polttolaitokseen voi olla haasteellista. Puuta varten tarvitaan laani tai varastoalue. Puutavaran tutkimiseen ja hävittämiseen liittyviä asioita on käsitelty yleisen valmiussuunnitelman luvussa 9.
- Saarnenjalosoukkotapauksissa todennäköisesti haetaan korvauksia kasvintuhoojan torjunnasta aiheutuvien kustannusten ja vahinkojen korvaamiseksi (yleisen valmiussuunnitelman luku 8.5).
- Sopivia saarnenjalosoukon luontaisia vihollisia, kuten loispistiäisiä, on havaittu Moskovan seudulla sekä Yhdysvalloissa. Jotkut näistä lajeista voisivat menestyä Suomessakin. Sopiva makroeliö voi hillitä leviämistä. Tällä hetkellä sopivia torjuntaeliöitä ei ole saatavilla Suomessa, mutta niitä voi tiedustella esimerkiksi

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

Yhdysvalloista ja Kanadasta, joissa saarnenjalosoukon biologista torjuntaa on tehty. Suomessa esiintyy jo yksi loispistiäinen, jonka on arvioitu olevan potentiaalinen saarnenjalosoukon luontainen vihollinen.

Valmiussuunnitelman mukaiset toimet aikajärjestyksessä (kun löydetään elävästä puusta ja perustetaan rajattu alue):

- 1) Positiivinen tutkimustulos saadaan.
- 2) Määritetään rajattu alue ensimmäisen saastuneen puun perusteella.
- 3) Tehdään päätökset alueen toimijoille ja asukkaille.
- 4) Laaditaan kartoitus/näytteenottosuunnitelma.
- 5) Tehdään intensiivinen kartoitus (delimiting survey) rajatun alueen varmentamiseksi.
- 6) Intensiivisen kartoituksen tuloksena rajattu alue voi pienentyä tai laajentua. Jos rajattu alue laajenee, tehdään uudet päätökset alueen toimijoille ja asukkaille.
- 7) Rajattu alue kartoitetaan vuosittain.

2 Leviämisen estäminen

Tavoitteena on määrätä mahdollisimman nopeasti toimenpiteet, joilla estetään tuhoojan leviäminen.

2.1 Kasvien hävittäminen

Saastunut tai mahdollisesti saastunut puumateriaali hävitetään polttamalla lähimmässä tuoretta puujätettä vastaanottavassa polttolaitoksessa. Puutavara pyritään hakettamaan rajatun alueen sisäpuolella. Haketettu puutavara kuljetetaan polttolaitokselle suljetussa kontissa. Puutavara pitää hävittää laitoksessa välittömästi, tai varastoida mahdollisimman lyhyen aikaa suljetussa tilassa siten, ettei ole vaaraa tuhoojan leviämisestä. Lentoajan ulkopuolella riittää, että säilytys tapahtuu siten, ettei ole vaaraa siitä, että materiaalia kuljetetaan epähuomiossa muualle ennen polttamista.

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

2.2 Väliaikainen markkinointikielto

Mikäli on epäily tuhoojan esiintymisestä puutavarassa tai markkinoilla olevasta kasvierästä, tulee kyseiselle erälle tehdä väliaikainen markkinointikielto/käyttökielto, kunnes löydös varmistuu. Mikäli löydös tehdään lentoaikana, tulee erä säilyttää suljetussa tilassa.

3 Jäljitykset ja takaisin veto

Saastunnan alkuperä selvitetään jäljittämällä saastumiseen liittyvät kasvit, puu ja kuori tutkimalla ne saastumisen merkkien varalta. Tarvittaessa otetaan oksanäytteitä ja tehdään destruktiivista näytteenottoa kohdennetusti.

3.1 Jäljitys taaksepäin

- Jäljitys tehdään ohjeen Toimenpiteet karanteenituhoojatapauksessa 7793/04.00.00.01 /2021 luku 6 mukaisesti.
- Jäljityksessä jäljitetään saastumiseen liittyvät kasvit, puutavara ja kuori.

3.2 Jäljitys eteenpäin - takaisin veto

- Jäljitys eteenpäin tarkoittaa käytännössä toimijan tekemää takaisin vetoa. Mahdollinen takaisin veto tehdään ohjeen Toimenpiteet karanteenituhoojatapauksessa 7793/04.00.00.01 /2021 luku 5 mukaisesti.
- Jos kohteesta on toimitettu saastunutta tai mahdollisesti saastunutta materiaalia eteenpäin, toimija aloittaa takaisinvedon välittömästi.

4 Rajatun alueen muodostaminen

Rajatun alueen muodostaminen tehdään saarnenjalosoukkoa koskevan täytäntöönpanosäädöksen mukaisesti. Jos saarnenjalosoukko esiintymä vahvistetaan virallisesti, täytyy rajattu alue muodostaa viipymättä. Rajatulla alueella lisätään yleisölle suunnattua tiedotusta.

4.1 Kartoitus rajatun alueen muodostamiseksi (delimiting survey)

Tehdään intensiivinen kartoitus 10 km säteellä saastuneesta puusta. Kartoituksessa edetään ulkokehältä (10 km) sisäänpäin. Jos ulkokehältä ei löydy tuhoojaa, voidaan mahdollisesti muuttaa kartoitusjärjestystä tapauskohtaisesti. Jos taas tuhoojaa löytyy ulkokehältä, muodostetaan uusi saastunut alue ja puskurivyöhyke. Rajatun alueen muodostamisessa hyödynnetään paikkatietoa ja EFSA:n työkaluja.

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

Kartoituksen sisältö:

- Kartoitus tehdään visuaalisesti sisältäen destruktiivista näytteenottoa tai muita menetelmiä, joilla tuhooja voidaan havaita ennen sen ilmaantumista.
- Kartoitus tehdään siten, että löydetään vähintään 95 % varmuudella esiintymä, jossa 0,5 % saarnista on saastuneita.
- Kartoitukset perustuvat EFSA:n ohjeisiin tilastollisesti luotettavista ja riskiperusteisista kartoituksista.
- Saarnista, joissa on kuivuneita tai muuten epäilyttäviä oksia etenkin latvassa, otetaan oksanäytteitä. Jos oksia on paljon, kaadetaan koko puu.
- Otannalla valituista oireettomista puista poistetaan kaksi halkaisijaltaan 5–8 cm:n oksaa puun keskilatvuksesta ja kuoritaan niistä 50 cm osa oksien tyvestä alkaen tarkempaa tutkimusta varten.
- Rajatun alueen kokoa voidaan pienentää kartoituksen perusteella, jos tuhoojaa ei havaita. Tästä tulee ilmoittaa komissiolle.

4.2 Päätös rajatun alueen muodostamisesta

Päätös rajatun alueen muodostamisesta tehdään yleisen valmiussuunnitelman mukaisesti. Rajattu alue määritetään jo ensimmäisen saastuneen puun perusteella, mikäli ei todeta, että kyseessä on todennäköisesti tapaus, jossa rajattua aluetta ei ole tarvetta muodostaa lainkaan (luku 4.3). Lähtökohtaisesti on oletettavissa, että rajattu alue muodostetaan aina, kun tuhooja löytyy elävästä puusta.

Rajattu alue kattaa seuraavat:

- Saastunut alue vähintään 100 metrin säteellä saastuneiden kasvien ympärillä, mukaan lukien saastuneet kasvit ja kaikki kasvit, jotka todennäköisesti voivat saastua.
- Puskurialue, joka ulottuu vähintään 10 kilometrin päähän saastuneen alueen rajasta.

Rajatun alueen muodostaminen tehdään yleisen valmiussuunnitelman luku 8 mukaisesti.

Kun rajattu alue muodostetaan,

- Tehdään alueen toimijoille ja asukkaille päätökset yleisen valmiussuunnitelman sekä lukujen 5 ja 6 mukaisesti.
 - Hävitystoimia saastuneella alueella koskevat päätökset pyritään tekemään 5 työpäivän kuluessa löydöksestä.
 - Rajauspäätös alueen toimijoille/asukkaille pyritään tekemään 10 työpäivän kuluessa löydöksestä.

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

- Mikäli rajattu alue on määrätty jo ensimmäisen saastuneen puun perusteella, jatketaan luvun 4.1 mukaiseen intensiiviseen kartoitukseen.
- Kartoitus jatkuu rajatun alueen kartoituksena luvun 7 mukaisesti.

Rajatun alueen laajentaminen uusien löydösten perusteella

- Uudet löydökset saastuneelta alueelta tai puskurialueelta laajentavat rajattua aluetta siten, että saastuneiden kasvien ympärille perustetaan uudet saastuneet alueet ja puskurialueet yo. mukaisesti.

4.3 Tapaukset, joissa rajattua aluetta ei muodosteta

Rajattu alue voidaan jättää muodostamatta, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- On näyttöä siitä, että tuhoaja on kulkeutunut alueelle kasveissa tai kasvimateriaaleissa, joissa se havaittiin.
- Kyseiset kasvit olivat saastuneet ennen niiden tuomista kyseiselle alueelle eikä asianomaisen tuhoajan lisääntymistä ole tapahtunut.
- On näyttöä siitä, että kyseessä on yksittäinen havainto, jonka ei odoteta johtavan asianomaisen tuhoajan asettumiseen.
- Puutavarassa ei ole ulostuloaukkoja, vaikka toukkia tai koteloita havaitaan.
- Tehtyjen saastuneen puumateriaalin hävittämistoimenpiteiden avulla on varmistettu, että saarnenjalosoukko ei ole asettunut alueelle sen biologia huomioiden.

Saastunut materiaali hävitetään välittömästi ja hävitystä seuraa kartoitus (katso alla).

1) Ilmoitus komissiolle

Valmiusryhmä huolehtii siitä, että EU:n komissiolle ja muille jäsenvaltioille tehdään ilmoitus päätöksestä olla muodostamatta rajattua aluetta, sekä annetaan päätöksen perustelut.

2) Vaaditut toimenpiteet ja kartoitus, kun rajattua aluetta ei muodosteta

- Kartoitus tehdään 1 km säteellä saastuneesta materiaalista.
 - Tarvittaessa lisätään pyydyksien määrää ja niiden tarkastustiheyttä kyseisellä alueella.
 - Visuaalisia tarkastuksia ja näytteenottoa kasveista tehostetaan välittömästi, jotta saarnenjalosoukko voidaan havaita ennen aikuisten kuoriutumista.

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

- Lisätään yleistä tietoisuutta saarnenjalosoukon aiheuttamasta uhasta.
- Kartoitusta jatketaan vähintään neljän vuoden ajan.

5 Toimenpiteet saastuneella alueella

- Kaikki saastuneet saarnet ja saarnien, joiden epäillään olevan saastuneita, kaadetaan välittömästi maan tasolta.
 - Lisäksi saastuneen alueen muut saarnet kaadetaan mahdollisimman nopeasti maan tasolta 100 metrin säteellä saastuneista puista.
 - Jos saastuneet puut havaitaan tuhoajan lentokauden ulkopuolella, on kaataminen ja poistaminen tehtävä ennen kasvukauden alkua.
- Kaadettu puumateriaali tutkitaan kaikkia tarvittavia varotoimia noudattaen, jotta vältetään saarnenjalosoukon leviäminen kaatamisen aikana ja sen jälkeen.
- Tutkitut puut ja niiden osat hävitetään turvallisesti luvun 2.1. mukaisesti.

Kaadettujen puiden tutkiminen:

- Puumateriaalista etsitään kuoressa olevia kiemurtelevia kohoumia, jotka saattavat olla merkkejä toukkakäytävistä. Lisäksi etsitään aikuisten ulostuloaukkoja. Kuorta poistetaan oksien vierestä ja kohoumien ja ulostuloaukkojen kohdalta käytävien havaitsemiseksi.
- Ensisijaisesti tarkastaminen ja tutkiminen tehdään hakkuupaikalla. Jos tämä ei ole mahdollista, levitetään materiaali avonaiselle alueelle (esim. laani tai muu kenttä) niin väljästi, että tarkastaja ja tarvittaessa hajukoira pystyy havainnoimaan kävellen koko materiaalin.
- Puut tai vesat kaadetaan yksitellen tai pienissä ryhmissä toimenpidesuunnitelman mukaisesti joko esiintymästä saastuneen alueen reunalle tai reunalta esiintymään päin.
- Kaadetaan kerralla sellainen määrä, joka saadaan tarkastettua ja tutkittua yhdellä kerralla.
 - Mikäli puita on harvassa: Merkitään ja numeroidaan kaikki poistettavat puut ja kirjataan paikkatietojärjestelmään, mikäli puita siirretään kaatopaikalta tutkittavaksi.
 - Mikäli puita on tiheästi: Siirrettävien puiden on oltava yhdistettävissä tiettyyn ruutuun.
- Oksat karsitaan ja puumateriaali pilkotaan sopiviin osiin näytekohdan etsimiseksi.
- Jos jostakin puusta otetaan näyte, on kirjattava ylös puun sijainti (puun numero tai ruutu), puunosa, havainnot ja valokuvineen. Tiedot kirjataan paikkatietojärjestelmään.

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

- Silmämääräisen tai hajukoiran tarkastuksen jälkeen epäilyttävät puunosat siirretään niille osoitettuun paikkaan ja tutkitaan vielä tarkemmin kuorimalla, pilkkomalla sekä halkaisemalla.
 - Siirrettäessä on varmistettava, että koordinaattitieto on yhdistettävissä koko ajan jokaiseen kasvinosaan.
 - Jos tarkastaminen ja tutkiminen joudutaan keskeyttämään, puumateriaali peitetään ja varastoidaan turvallisesti.
- Jos tutkittavasta materiaalista ei löydy jälkiä saarnenjalosoukoista, materiaali pinotaan ”tutkittuun” puumateriaalikasaan ja puumateriaali hävitetään luvun 2.1. mukaisesti.
- Hakkuusuunnitelmassa otetaan huomioon logistiikka ja liikenne, puumateriaalin varastointi sekä käytettävät tilat.
- Vesakko raivataan vuosittain siihen asti, että päätös rajatun alueen lopettamisesta tulee voimaan.

Tehdään erillinen torjuntapäätös jokaiselle saastuneella alueella sijaitsevalle toimijalle tai muulle kiinteistönomistajalle yleisen valmiussuunnitelman luvun 8 mukaisesti. Torjuntapäätöksessä kerrotaan, mihin torjuntatoimiin viranomainen ryhtyy

Tehdään yleinen rajauspäätös rajatun alueen perustamisesta kaikille rajatulla alueella sijaitseville toimijoille tai muille kiinteistönomistajille yleisen valmiussuunnitelman luvun 8 mukaisesti. Päätöksessä määrätään seuraavat toimenpiteet koskien saastunutta aluetta:

- Kielletään siirtämästä *Fraxinus*-suvun kasveja, puuta ja -kuorta rajatun alueen ulkopuolelle.
- Kielletään uusien saarnien istuttaminen.
- Saarnet voidaan korvata kasveilla, jotka eivät ole alttiita saastumiselle.

6 Toimenpiteet puskurialueella

Päätöksessä rajatun alueen perustamisesta määrätään seuraavat toimenpiteet koskien puskurialuetta:

- Kielletään siirtämästä *Fraxinus*-kasveja, -puutavaraa sekä -kuorta rajatun alueen ulkopuolelle.

Fraxinus-kasvien, puutavaran ja kuoren siirrolle on asetettu rajoituksia 100 km:n säteellä rajatusta alueesta (täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/2072 liite VIII).

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

7 Rajatun alueen valvonta

- Rajatulla alueella valvotaan siellä toimeenpantujen siirtorajoitusten ja -kieltojen ym. noudattamista toimenpidesuunnitelman mukaisesti.
- Rajatulla alueella tehdään vuosittainen kartoitus vähintään neljän vuoden ajan sopivimpaan vuoden aikaan riittävällä intensiteetillä.
- Kartoituksella on pystyttävä määrittämään vähintään 95 prosentin luotettavuudella saastuneiden kasvien 0,5 prosentin esiintymistaso.
- Kartoituksen tulee sisältää oksanäytteiden ottoa.
- Kartoituksen sisältö:
 - Pyydykset kaulattuihin puihin
 - Visuaalinen kartoitus, destruktiivinen näytteenotto
 - Saarnet, joiden latvus on voimakkaasti harsuuntunut tai kuollut, tulee kaataa tarkempaa tutkimusta varten. Joissain tapauksissa, kun harsuuntuneita puita on paljon, voidaan käyttää puukiipeilyä kaatotarpeen määrittämiseksi.
 - Terveistä puista (otanta) poistetaan kaksi halkaisijaltaan 5–8 cm:n oksaa puun keskilatvuksesta ja kuoritaan niistä 50 cm osa oksien tyvestä alkaen tarkempaa tutkimusta varten.

8 Tuhoojan laajempi kartoittaminen

- Valmiusryhmä harkitsee, onko tarpeen ja missä vaiheessa tehdä kartoituksia muissa riskikohteissa, joihin tuhooja olisi voinut levitä (detection survey). Nämä kartoitukset voivat liittyä jo löydetyn tuhoojatapauksen jäljityksiin, tai epäilyihin, että tuhooja olisi voinut levitä muihin samantyyppisiin riskikohteisiin.

9 Rajatun alueen lakkauttaminen

Rajattu alue lakkautetaan, jos rajatun alueen kartoituksessa ei ole todettu saarnenjalosoukkoa vähintään neljän vuoden aikana. Lakkauttamisesta ilmoitetaan komissiolle ja jäsenmaille.

Kasvintuotannon osasto/Kasvinterveys- ja lannoiteyksikkö

Liite kasvinterveyden valmiussuunnitelmaan – Saarnenjalosoukko

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32024R0434>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A02016R2031-20250105>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02019R2072-20260105>

⁴ <https://www.ruokavirasto.fi/kasvit/kasvitaudit-ja-tuholaiset/kasvintuhoojahaku/karanteenituhoojat/saarnenjalosoukko/>

⁵ <https://storymaps.arcgis.com/stories/207889f511d24daa8bd6c0d7e828b300>

⁶ <https://gd.eppo.int/taxon/AGRLPL>

⁷ <https://medisys.newsbrief.eu/medisys/alertedition/fi/AgrilusPlanipennis-PHT.html>

⁸ <https://pra.eppo.int/pradfae21-accb-4743-af2e-02f1fae8da77>

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har satts upp och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Jaostopäällikkö ANNIKA WICKSTRÖM
Hyväksytty 9.2.2026

Johtava asiantuntija SARI HAIKOLA
Esitelty 6.2.2026